

Obsah

Předmluva	5
Poděkování	9
Úvod	14
1 Maria Montessori (1870–1952)	20
První italská lékařka.....	21
První Montessori škola.....	22
Vznik dalších škol a dobrá pověst.....	23
Montessori v současnosti.....	25
2 Vývoj dítěte	32
Absorbující mysl.....	34
Senzitivní období.....	35
Senzitivní období pro řád.....	41
Senzitivní období pro pohyb.....	42
Senzitivní období pro jazyk.....	44
Senzitivní období pro tříbení smyslů.....	46
Senzitivní období pro malé předměty.....	46
Senzitivní období pro sociální vývoj.....	47
Lidské tendence.....	49
Vývojové fáze.....	53
Rané dětství.....	55
Dětství.....	58
Dospívání.....	59
Dospělost.....	61
3 Principy Montessori pedagogiky pro věk 3 až 6 let	64
Svoboda.....	65
Svobodná volba činnosti a její doby trvání.....	67
Svoboda komunikace.....	68
Svoboda pohybu.....	68
Sebedisciplína.....	69

Držet se stranou.....	70
Respektovat tempo každého.....	72
Učení prostřednictvím zkušeností.....	72
Individuální činnost.....	75
Vzdělání: pomoc pro život.....	76

4 Montessori ve škole 78

Připravené prostředí.....	80
Uspořádaná a motivující atmosféra.....	80
Prostředí uzpůsobené dítěti.....	82
O učebních pomůckách.....	83
Vlastnosti Montessori pomůcek.....	84
Vědecky navržené pomůcky.....	84
Pomůcky, které izolují vlastnosti.....	84
Smyslové pomůcky.....	85
Pomůcky uzpůsobené síle a výšce dítěte.....	87
Estetické pomůcky, které lákají a přitahují k aktivitě.....	87
Pomůcky se zabudovanou kontrolou chyby.....	88
Vzdělávací oblasti Montessori pomůcek.....	90
Pomůcky pro praktický život.....	90
Smyslové pomůcky.....	92
Matematické pomůcky.....	93
Jazykové pomůcky.....	94
Vědecké pomůcky.....	97
Dějepisné a zeměpisné pomůcky.....	99
Hudební pomůcky.....	100
Výtvarné pomůcky.....	101
Učitel.....	103
Role učitele.....	103
Pozorovat děti a ukazovat jim pomůcky.....	103
Zajistit vhodné prostředí.....	106
★ Uspořádané prostředí.....	106
★ Stimulující a povzbudivé prostředí.....	107
★ Klidné a tiché prostředí.....	108
Doprovázet dítě v jeho osobním rozvoji.....	108
Vlastnosti učitele.....	111
Obětavost a snaha.....	112

Trpělivost	113
Dovednost přilákat dítě k aktivitě	113
Aktivní naslouchání	117
Pozorovatel	119
Základní škola Montessori	119
Od absorbující mysli k chápající mysli	120
Kosmická výchova	122

5 Montessori doma 128

Způsob myšlení	129
Důvěra: nejkrásnější dárek	129
Respektované dítě bude respektovat	137
Učení zdvořilosti	137
Boj proti násilí	138
Stanovení hranic	139
Pozitivní vedení	142
Respekt	143
Odlišování skutečného od smyšleného	144
Komunikace	146
Respektování vývojových fází dítěte	150
Před narozením	150
Narození	153
Od 0 do 3 let	154
Od 3 do 6 let	157
Od 6 do 12 let	158
Vytvoření příznivého prostředí	159
Hranice	163
Hranice prostředí	163
Naše vlastní hranice	163
Hranice dítěte	165
Výukové aktivity na doma od 3 do 6 let	170
Praktický život	171
Péče o sebe	171
Péče o venkovní prostředí	172
Péče o vnitřní prostředí	172
Pomoc v kuchyni	173
Ovládání pohybů	173
Zdvořilostní scénky	174

Smyslové aktivity	175
Jazykové aktivity	175
Psací aktivity	177
Čtecí aktivity	178
Aktivity pro orientaci v čase	179
Aktivity zaměřené na zeměpis	180
Matematické aktivity	180
Vědecké aktivity	181

6 Pracovní listy s aktivitami **182**

Praktický život: Rozepínání a zapínání knoflíků	184
Praktický život: Ždímání houbičky	186
Praktický život: Přesypávání zrněk	187
Praktický život: Skládání látky	188
Praktický život: Skládání papíru	190
Praktický život: Stříhání papíru	192
Praktický život: Přesypávání	194
Smysly: Třídění	195
Smysly: Sada látek	196
Smysly: Tajemný sáček	197
Smysly: Hladký a drsný (1)	198
Smysly: Hladký a drsný (2 a 3)	199
Smysly: Čichová sada	200
Jazyk: Zvukové hry	201
Jazyk: Vyprávění příběhů	202
Jazyk: Hmatová písmena	203
Jazyk: Psaní do písku nebo mouky	205
Matematika: Hmatová čísla	206
Matematika: Krabíčka s vřeténky	208
Matematika: Hra s žetony	209

Závěr **216**

Užitečné adresy	219
Bibliografie	220
Kontakt na autorku Charlotte Poussin	223